

E.D. Broj
Box 424

SLOVENSKI NAROD

Štev. 14.

Entered as second-class matter May 20 1910 at the Post Office
at Pueblo, Colo., under the act of March 3, 1879

Pueblo, Colo.,

4. aprila 1913.

Edini slovenski list na západu.
Geslo: Zapad za Zapad!

Leto VII.

PO SVETU

Črnogorci pri Skadru.

LONDON, 2. aprila — Ravno ko so Črnogorci zavzeli prvo in sicer važno utrdbu pri Skadru in namreč utrdbu Tara baš, so prišli na lice mesta bojne ladje velesil v znak prosta. Avstrija je prva, ki ne more več trpeti črnogorskega postopanja.

Ubili pri zavzetju Drinopolja.

SOFIJA, 29. marca — Iz bojišča se poroča, da je bilo pri zavzetju Drinopolja 11.000 Bolgarov usmrtenih med tem ko je bila srbska zguba le 500.

Stevilo Turkov vjetih je približno 60.000, izmed teh je 833 oficirjev. Bolgari so za plenili velike zaloge vojnega materiala.

Kralj Konštantin bode šel v Saloniko.

ATENE, 30. marca — Takoj po pogrebu kralja Jurija, ki se vrši prihodnjo sredo, se bodo novi kralj Konštantin podal v Saloniko in ostal tam, dokler se ne skleni mir. Kot v slučaju kralja Jurija tako se sme Konštantinova navzočnost v Saloniki smatrati kot znamenje Bolgariji, da Grška namenava obdržati Saloniko po sklepu miru.

Truplo P. Morgana odposlano v Ameriko.

RIM, 2. aprila — Truplo Pierpont Morgana (ameriški velenimljunar), kateri je tukaj umrl včeraj, ponedeljek, je bilo danes poslano v Ameriko.

Povodenj na vzhodu ni zahtevala toliko človeških žrtev, kot se je prvotno poročalo. Druga škoda je pa ogromna. Pomoči prihajajo od vseporod.

Cena mesu je narasla.

NEW YORK, 31. marca — Cena mesu je bila danes višja nego kedaj poprej tekem zadnjih let, in vse kaže da bode še višja. Temu je pa največ vzrok povodenj v Ohio in Indiana, kar zadržuje ves promet.

Slovenec usmrten pri delu.

FLORENCE, COLO. 31. marca 1913 — John Zobec, star 56 let, je našel takojšnjo smrt pri delu v Portland cement tovarni. Zobec je porival neko karo, ko se je neka druga kara vtrgala ter trčila v njega. Vrglo ga je na tračnice in eno kolo je šlo čez njega ter popolnoma prerezalo truplo. Navzočih je bilo več njegovih rojakov oziroma delavec, katerim ni bilo mogoče ponuditi potrebno pomoč. Truplo je bilo poslano v Pueblo, kjer se je vrši pogreb v četrtek.

Osem urno delo v Coloradi.

DENVER, 29. marca. — Po štirinajst letnem boju se je delavcem posrečilo vpeljati zakon, kateri odloča osem ur za dnevni delavni čas. Ta zakon se tiče delavcev v topilnicah, premogovnikih, rudnikih in sličnih podjetjih. Zakon je bil predlagan od senatorja Bellesfield iz Pueblo ter pride takoj v veljavo. Prizadetih delavcev v državi je 60.000.

VABILO na plesno veselje, co, katero prireže drustvo „Sokol“ štev. 38 J. S. K. J., dne 20. aprila 1913, v dvorani sv. Jožeta.

Izvirne poročila o povednosti v Pa.

NEW CASTLE, PA., 29. marca. — Cenjeno uredništvo „Slov. Naroda“! Dovolite mi nekoliko prostora v vašem priljubljenem listu, da sporočim o povednosti v tem mestu in okolici. Na velikonočno nedeljo je pričelo hudo deževati. Dež je padal tri dni in tri noči in strašanska voda je nastala. Zahtevala je dvoje človeških žrtev ter povzročila velikansko škodo po mestu in okolici. Mostovi, izdelani iz močnega jekla so bili porušeni od vode. Dne 25. marca smo moralni opustiti delo v tovarni, v kateri je voda nastala. Ško do samo v tukajšnjem mestu cenijo nad več milijon dolarjev. Po drugih krajih pa še mnogo več. Tukaj so železniške proge vse razdejane, tako da celi teden ni nobeden vlak prišel ali odšel. Sedaj je nas na tisoče brez dela ter čakamo kedaj se zopet povrnemo na delo. Konečno pozdravljam vse čitalce, tebi vrli list pa želim mnogo uspeha.

Anton Škušca (pečlar).

Društvo „Zapadni Vitez“ v Louisville, Colo., prosi vsa krajevna društva ŽSZ., ki so prejeli srečke od nje, da se bo dežrebanje vršilo, ko vsa društva pošljajo denar za prodane srečke ter vrnejo neprodane srečke. Isto naj storijo takoj Izid bode priobčen v „Slov. Narodu“.

Zahvala društva sv. Jožefa.

Ob tej priloki izrekamo najprisrenejšo zahvalo vsem sočrudnikom in vdeležencem slavnosti ob priloki 20letnice društva sv. Jožefa, minulo nedeljo dne 30. marca 1913. Zahvaljujemo se vsem slovenskim, hrvatskim in srbskim društvam oziroma klubom za navzočnost pri paradi in namreč društvu: Sv. Trojice NHZ.; sv. Petra in Pavla JSKJ.; Sokol JSKJ.; Marije Pomagaj JSKJ.; Balkan; Marija od Trsata; Slovan ŽSZ.; sv. Jakob NHZ.; Mladi Slovenci ŽSZ.; Sv. Ane; Marije pomagaj NHZ.; Marija čist. spočetja; Corpus Christi COF.; sl. pev. zboru Prešeren in klubu Solnčni žarki. Nadalje se zahvaljujemo okrajinim in mestnim uradnikom za navzočnost pri slavnosti in za njihove laškave izraze o slavnosti in splošnemu napredku našega naroda v Pueblo. Zahvaljujemo se tudi najtopleje slavnemu občinstvu, ki se je vdeležilo veselice v tako lepem štetvu.

Posebno zahvalo pa izrekamo klubu Solnčni žarki za mnogo truda pri okinčanju dvorane ter za trud pri banke. Za izvrsten banket prirejen spoštovanim gostom se imamo zahvaliti: ge. Frančiški Spolar, ge. Mary Snedec, ge. Mary Buh in ge. Mary Thomas.

Prisrčna zahvala č. g. P. Cyril Zupanu, za slavnostno pridigo pri cerkvenem opravilu.

Konečno prosimo oproščenja za stvari, ki so se slučajno in neljuboma prezrli pri tej slavnosti ter se še enkrat za hvaljujemo vsem skupaj in zagotavljamo, da vsa nam je kazana čast in trud ostane nepozabljeno ter da bode društvo vedno pripravljeno isto povrniti.

Z rodoljubnim pozdravom,
Za dr. sv. Jožeta št. 7 KSKJ.

Matt Jerman, predsednik
Peter Čulig, tajnik.

Pueblske novice

— Minulo nedeljo ob osmi uri zjutraj se je vršil pogreb Alojzija Fortuna doma iz St. Vida. Zelo lep pogreb mu je priredilo društvo „Marije Pomagaj“ št. 42 JSKJ. Pri pogrebu so prisostovali tudi društva sv. Petra in Pavla, Orel in dr. SSPZ.

— Nedeljska slavnost ob priloki 20letnice društva sv. Josefa KSKJ. je nepričakovano lepo izšla. Slavnosti se je vdeležilo mnogo društvenikov in take parade še ne pomni slovenska naselbina v Pueblo. Parada se je vršila v redu, kadar je bilo poročano v zadnji številki. Poleg gl. podpredsednika Frank Bojca, sta se vdeležila slavnosti tudi dva druga glavna odbornika bivajoča v tej naselbini in namreč Josip Russ, državni organizator in George Thomas glavni nadzornik. Mestni in okrajni uradniki so se udeležili v polnem številu. Domače zabave v dvorani sv. Josefa je obiskalo ogromno število ljudstva in uspeh veselice je bil sijajen.

Za uspeh nedeljske slavnosti gre največ časti sedanju odboru, ki se je toliko trudil, da so vse društva v slogi nastopila v korist splošne naselbine in naroda. Odbor je sledil: Matt Jerman, predsednik; John Germ, podpredsednik; Peter Čulig, tajnik; Ant. Prelesnik, II. tajnik; John Gorše, blagajnik; Joe Čulig, John Oražem in John Snedec nadzorniki.

Sledi priobčimo ustanovitve društva sv. Josefa, ki se živijo in večina izmed katerih je bilo prisotnih pri obhajjanju 20letnice: John Adolsch. Joe Čulig, Mike Egan, Matt Grahek, Martin Gersick, Joe Germ, Matt Jerman, John Klemenčič, George Plut, Joe Russ, John Roitz, Mike Skiff, Jakob Škušca Jernej Simonič.

— Frank Cvar, kateri si je hudo pokvaril roko z ubito stečklico, bode kmalu okreval.

— Včeraj dne 3. aprila zjutraj se je vršil pogreb John Zobca, kateri je bil ponesrečen v Portland, Colo. Pokojni je bil član društva sv. Josefa, katero ga je spremljal v večnemu počitku. Pri odprttem grobu mu je pesv. zbor Prešeren zapel par žalostink. Pokojni je bil doma iz Ribnica in zaušča tukoj žalujočo soprogo ter petero otrok.

— Za Val. Stenovca smo prejeli od Anton Trglava sveto 50c.

— Peter Čulig, lastnik New York Furniture trgovine, nas prosi da objavimo, da se bode razprodaja pohištva nadaljevala samo še do 15. aprila. Na rokah ima še obširno zalogu raznovrstnega pohištva katerega prodaja po nevrijetno nizkih cenah. Kdor potrebuje pohištvo, naj ne zamudi te prilike.

— Zadnji teden je George Thomas vložil tožbo napram Jim Pugeljnu za \$250. Jim Pugelj se je svoj čas ponesrečil v topilnici in zgubil roko. Za izgubo roke je pa zahteval odškodnino od podjetnikov. Glavni urad družbe je v Denverju in tam ga je spremljal George Thomas. Posrečilo se je dobiti \$2250 odškodnine, kar bode Pugeljnu vsaj nekaj v olajšavo. Jim Pugelj je takoj ponudil Thomasu za njegov trud sveto \$25, a Thomas je odklonil ter zahteval več. Pugeljnu se je zahtevala svoja zdela prevelika, posebno

ko je vpošteval velike stroške, ki jih je mogel plačevati za Thomasa v Denverju. Vrh tege se pa tozadetna nista pogodila o plači, ki bi jo bil imel dobiti Thomas. Pugelj se je torej čutil, da bode zaradi tege dal le kolikor bode žezel, med tem ko se je pa Thomas čutil, da bode zahteval plačo, kakoršno bode sam odločil. Pugelj ni hotel plačati več in Thomas se je obrnil na sodnijo ter zahteval \$250 za zamudo časa in namreč za dva dni. V sledi tega bode ponesrečeni Pugelj imel še sodniške stroške in končno še zgubil pravdo kajti Thomas zahteva plačo na vsak način. Revež bode trpel. Zatoraj svetujemo drugim, ki imajo iskat odškodnino od družb, da se obrnejo do zanesljivih in poštenih oseb ter da se povidnost postopajo. Dogovore naj se takoj, koliko plače ima za dobiti sotrudnik. Zgorajšnji slučaj je škandal pove vrste in naj bode v svari.

— Zgodovino dr. sv. Josefa v naši zadnji številki smo poročali na podlagi društvenega zapisnika in na podlagi podatkov, katere smo prejeli od več ustanovnikov označenega društva. Naše poročilo je pa povzročilo mnogo ogorčenja med nekaterikom, kateri so videli v njem vse nego resnico. Ako smo napravili pogreške, je bilo to nam treba naznani, da jih popravimo, saj se ne čutimo „neizmotljivi“. Tozadetne osebe za sedaj oprostimo, toda takega brezpostrebnega blebetanja, kot smo ga slišali zaradi zadnjega potročila, ne bodo več trpeli.

— Torej k popravku. Iz podatkov sprejetih iz zanesljivih virov sklepamo, da Martin Kočev var ni igral toliko uloge pri osnovanju društva sv. Josefa za kolikor smo mu dali kredit v zadnjem potročilu. Društvo je bilo že organizirano, ko je g. Kočev prišel v to naselbino in je ob času in sicer samo začasno nadzoroval poslovanje pri sejah. Bil pa nikdar ni član omenjenega društva.

— Pravi organizator je bil Matt Grahek, kateri je s polnim trudem privabil prve usavnovnike. Bil je njegov trud, kateri je omogočil društvo in pozneje tudi njegovo vnetje, ki jo je vdruževalo. Društvo je bilo v svoji mladosti večkrat na robu propada, a rešil ga je vsejek g. Grahek s svojim strogim nastopom. Za isto so mu sedanji člani smelo vseležni in g. Grahek od njih zasluži vse spoštovanje in čast.

— Hrvatski dopis o nedeljski slavnosti.

PUEBLO, COLO. — Davno je več tomu da je Slavenski narod počeo da ostavlja svoj rodnu grdu svoj mili planinski kraj i da si potraži kruha u daljini preko široka oceana u zemlji zlata u Ameriki. Ne objest, nego ljuta bjeda i nevolja nagnala je naš potlačeni narod dasi potraži zakloništa u zemlji slobode i jednakosti u novoj zemlji Columbovoj. Sva ki pojedini težka i žalosna srca odvajao se je od onih milih krajev, koji nas sječaju na mnogi i mnogo uspomenu, Krvlju svojom natopil su naši pradjedovi onu svaku stopu zemlje, živote svoje ostavljali su po bojnim poljanama braći svoja sveta prava. Mačem u ruci borili su se stoječa i stolječa vojujući za krst častui i slobodu zlatnu. Ali ipak za svu našu vjernost pram. Avstrijskog carstva, uza sve žrtve koje žrtvovašmo za opstanak Habsburške dinastije bili smo prezreni i zabačeni, htjelo nas

je sve Slovane podjarmiti,

htjelo nas je izbrisati sa lica zemlje, htjeli su našim krajevima zagospodovati Njemac i Madjar. Težki lanci ropstva vezu našu nekad ponosnu domačiju Slaviju a krv naših mučenika vapi za osvetom. In nemogovski podnositi nasilje in zločinstva Avstrijskih i Madarskih vlastodržaca, ostavili

mo našu domači i dodjosmo u ovu slobodno zemlju. Dodjemo ovdje kao stranci, kao tudjinci i primorani smo upravo ropski, da objavljamo naše teže in najpogibeljne radnje. I dosta, dosta mladih života nadje ovdje hladni grob. Mnoga i mnoga dječica ostadeš bez hraničnika in branitelja. Ali zato su naša podporni društva, da su nam u pomoći u svakoj nezgodi i nesreći. Podporni društva su pomogla mnogome i mnogome nevoljniku, otrla su mnogo suzu žalostnicu. I pred 20 godinama saštadoše se Slovenski rodoljubi, da u svojoj sredini osnuje jedno podporno društvo, da tako budu osigurani, da budu organizirani, da dodju do bližnjega jedan drugom. I osnovanje društva sv. Josefa. I to društvo kroz ponih 20 god opстоje i uvjet je izvršivalo svoju zadaču točno i savjestno. Stojalo je uvjet na čvrstem temelju a njegovi članovi i odbornici uložili su sve svoje sile u procvat i napredak ovojga društva, i danes je društvo sv. Josefa jedno najbolje, največje i najvršće društvo u Pueblo. Uvjet je stovale Bog, sv. cerkvu i svoj narod. I danas svaki Sloven može sa ponosom gledati napredak i razvitak društva sv. Josefa. I prošlo nedelju proslavimo 20. godišnjico ovoga društva. Proslavimo ju sjajno i veličanstveno onako kako se do stoji jedne Slovenske kolonije. Nadjosmo se svi na okupu, svi Sloveni i Hrvati. Čast našim Slovenskim i Hrvatskim društvinom, možkim i ženskim. Čast našim klubovim, čast i svima drugim, ki pomočuš uvečati ove slavljive. Dokazali smo ostalim narodim, da med ju nama vlasta bratska ljubav i bratska sloga. Drugi narodi so udivljeni su nas promatrati i divili su se našoj bratskoj uzajamnosti. Tako valja brač! Tako i napred. Na stranu se svim mržnjama, ki so vladale izmed naših društva, sviljeno in bratski radijo i pokažimo ostalima, da smo mi svi sinovi jedne ponosne domačije Slavije. Budimo ponosni sa svojim, slavnim imenom in narodnošču, i kao što u staroj domovji Sloveni i Hrvati zajednički raže na oslobodjenju svoje domovine, tako i mi ovdje tudi budemo jedni, ruku uz ruku, brat uz brata, Sloven uz Hrvata. Neka nam proslava društva sv. Josefa ostane u ugodnoj spomini u srcima našim in neka nam donese bolju nadu za boljodučnost naroda Slov. i Hrv. Neka ova proslava ostane zlatnim slovima zapisana u povesti Slov. naroda u Pueblo. Završujem sa riječima neke dr. sv. Josefa raste evate i napreduje i neka bude na ponos i diku svega Slov. naroda a na utjehu i pomoći onima, ki so pomoči trebaju. A moj bratski pozdrav svim članovima društva sv. Josefa kao i svim ostalim Slovenima i Hrvatima, kličem živilo i eva- lo društvo sv. Josefa!

— Ivan D. Butković predsednik Hr. radn. podp. društva Sv. Jakov odsj. 402 NHZ.

— Veliki Slovensko-Angleški Tolmač stane \$2. Dobite

Edini slovenski list na západu.

Geslo: Zapad za Zapad!

IZ DOMOVINE

SLOVENSKI NAROD

Edini slovenski list na zahodu in glasilo
Zapadne Slov. Zveze. Izhaže vsak petek.

Naročnina za Ameriko le proti predplači stane:
za celo leto \$2.00; za pol leta \$1.00; za
Evropo \$3.00.

Oglas sprjemajo se po dogovoru. Dopisi in
novice prihaja se brezplačno. Dopisi brez pod-
pisu se ne sprejmejo. Pri spremembi bivališča
naj vas naročnik naznani poleg novega tudi
stari naslov. Dopisi in denarne vrednosti pošljiva-
je naj se na naslov:

SLOVENSKI NAROD
BOX 572, PUEBLO, COLO.

Pisarna : 813 EAST B ST. : Office
TELEPHONE: UNION 1166

E. J. MENSINGER, urednik in lastnik

SLOVENSKI NAROD

The only Slovenian newspaper in the West.
Published weekly by E. J. Mensinger, at 813
East B St., Pueblo, Colo. The official organ of
the "Western Slav. Association".
Advertising rates sent upon request.

DOPISI.

Calcite, Colo. — Prosim gos pod urednik, da bi odstopili malo prostora za ta mali dopis. Med strmi hribi in pečinami stoji ta mala vas Calcite. Tu kaj živi skoraj več vrst narodov kakor je hiš, in tu je le malo Slovencev, največ je pa Italijanov, Mehikancev in Japoncev. Tukaj je zelo neprijetno življenje, drugača ne vi diš nego zvezde na nebuh in snežene hribe. Dela je pa dosti, vsak človek lahko dobide kadar hoče. Delo je največ deset uren in zaslugek ter \$2.15 na dan, in kakor mi povedo nekateri Slovenci, delo je lahko, samo preveč nevarno ter se morajo dobro paziti, da jim kamen ne pada na glavo, kar se je že marsikatemu pripetilo. Tukaj kopljajo strašno visoke hribe, in ti hribe so sam čist kamen, katerega rabijo po jeklnah in rudočipnicah.

Tukaj je nekaj Slovencev, ki že dolgo delajo. Nekateri imajo lahko delo in zaslugek po \$2.40 na dan. Kadar si pa prihramajo nekaj dolarjev, gre do obiskat Slovence v Salidi, in tam ostane, potri in širi deli, potem se pa zopet vrnejo v svojo tukajšnjo puščavo, kjer ni slovenske družine, ne Slovenk, in drugača nimajo zopet kot mrzlo vodo, ki vedno teče iz teh strmih sneženih hribov. Zato se pa velikokrat spomnijo na dobrji ječmenovec v Salidi, ki včasih kar iz mize na stol in iz stola na tla teče. A koravno trdo delajo za njihovo plačo, vse jedno vedno hrepajo po veselju, ki ga uživajo, kadar pridejo v Salido in se spominjajo na pesem:

„Kdor ne ljubi ženski spol,
Ne pije vince, ne poje rad,
Ostane norec do svoje smrti.

Kdor ljubi te tri svoje dni,
Naj bode reven al' bogat,
Ostane norec tisočkrat.“

K sklepnu mojega dopisa po zdravim bralec „Slovenskega Narod“, tebi list pa želim obično naklonjenosti.

Ex-veličevic.

Denver, Colo. — Prosim, da prihramte teh par vrstic o našem društvu Kraljica sv. Rož. Venca ZSZ. Naznanjam, da društvo zelo napreduje. Pri zadnjih seji ste pristopile dve nove članice. Po slišu smo se sestre med seboj prav izvrstno zabavale. Le tako složno naprej. Naznanjam tudi, da je naše društvo poslalo sveto \$5 ponesrečenemu Val. Stenovecu. Pozdravljam vse sestre in brate ZSZ, tebi Slovenski Narod pa želim obilo uspeha.

Josefina Maring, tajnica

4822 Washington St.

Iz urada gl. zapisnika ZSZ.

Denver, dne 26. marca — Cenjeno uredništvo glasila Z. S. Z. Dolžnost me veže, da dajem nekoliko pojasnila glede poslovanja mojega urada, zlasti pa glede zakasnelega zapisnika in finančnega poročila. Vzrok temu je, ker je vsem članom že znano, da je glavni tajnik Anton Ko-

čev var se odpovedal svojemu uradu in njegovo mesto je preuzezel zapisnik Ivan Klun. Zapisnikarjem sem bil pa izvoljen jaz, in zaradi sprememb v uradu, je nas vzel nekaj časa, prej ko smo spravili stvari v pravi red. Od sedaj naprej bom pa redno in pravočasno poročali zvezine stvari v glasilu.

Nadalje, da bi kdo misil, da Zveza ni v dobrem stanju, bi se zelo motil. Zveza lepo napreduje, kakor se izprevidi iz številna članov in članic. Po leg tega je pa denarna in druga imovina precej velika. Posmislite, dragi čitalci, koliko je Zveza izplačala za posmrtnine in bolezni in za druge stvari, in še ima v blagajni lepo sveto \$6000. Zatoraj rojaki po širni Ameriki, kjer še nimate podpornih društev, ustanovljajte društva ter jih priklopite k Zapadni Slovenski Zvezi. Društvo se lahko ustanovi z osmimi člani in z malim številom lahko nadaljuje, kajti ZSZ plačuje bolno podporo iz svoje blagajne in društva ni treba imeti tozadnevne skrbi, kakor jih imajo društva drugih jednot — društva katera morajo sama skladati za bolne člane. Pri Zvezni dobite čarter in pravila in vse druge potrebne stvari in namreč proti malenkostni odškodnine. Zatoraj rojaki, ustanovljajte društva, katera bodo vam v korist in v pomoč ter v ponos Slovencem v Ameriki.

Dragi Slovani! Za \$1.25 na mesec dobite, če vas zadene nešreča ali bolezen, en dolar na dan bolne podpore. Ako član zgubi kak ud, se plačajo take poškodbe iz zvezine blagajne in ne iz posmrtnine. Za izgubo roke do zapesti plača Zveza \$200; za izgubo celo roke \$300; za izgubo treh prstov v tretjem členu, to je palec, kazalec in sredinec, plača \$150; za izgubo palca v tretjem čelu \$100; za izgubo noge do kolena \$200; za izgubo cele noge \$300; za eno očes \$150; za izgubo obeh nog, obeh rok ali obeh očes \$500. Ako se član podvrže operaciji za notrajno bolezen, se mu plača \$75 v podporo. Vse poškodbe se plačajo iz blagajne, ne iz zavarovalnice. Zavarovalnina ostane cela dokler član ne umre. Zavarovalnina je tudi lepa in namreč \$500. Premislite dragi čitalci tega lista, za \$1.25 na mesec pa je član de ležen tako lepih podpor. Premislite, če gre človek enkrat v gostilno, pa hitro zapravi toliko denarja; če pa pristopi k naši podporni Zvezi, koliko olajšave dobi v slučaju nešreče, in če neprizanesljiva smrt vzame kateremu življenje, pa o tali dobijo lepo posmrtnino, s katero se bolj z lahka preživijo brez svojega skrbnika.

IZ DOMOVINE

Umrl je v Novem mestu g. Miha Grebenc, c. kr. sodni oficjal v p. v. 84. letu svoje starosti.

Od zgradbe belokranjske železnice. Izredno ugodno vreme je v zadnjem času priva bilo večje oddelke delavcev, ki so šli večinoma na belo kranjsko prego oziroma na podaljšano progo od Metlike proti Karlovcu. Tudi v novomeški okolici se je začelo živahneje delo. V sledu podobnoju predora pod cesto na kolodvor so morali zopet del ceste zapreti. Izpopolnjujejo se dela pri obeh velikih nasi pih med železniškim mostom preko Krke. Pri prvem zasipi pri vhodu predora so prišli že do pokritja prvega opornika za železniški most. Takoj po Veliki noči prično z glavnim delom na celi proggi. Pravijo, da bo prga do Metlike

že do jeseni zgotovljeno. Težko koe imajo v predoru pri Ruvrhu.

Brat zakljal brata. Pred ljudjansko poroto se je zaključila žalostna drama, ki se je vrnila med bratom sinovom kajžarja, Lovrencem in Miho Bizjakom, po domače Gorjančevima v Britafu. Oba brata sta bila strastna žganjarja, razlika med njima je bila le ta, da je bil Lovrenc vrhu tega delomržen. Prišlo je med njima v pisanosti dostikrat do prepira in pretepa, vendar pa je imel pokojni Miha neko zaslonko pri svojih starših. Dne 2. februarja t. l. okoli 1/6. se je vnel med njima zopet prepir in ruvanje. Oba sta se do dobrega žganja navlekla, kar ji ma je dalo še več poguma. Pri tem dogodku ni bilo nobene priče navzoče, cel dogodek je le znan, kakor ga je opisoval obdolženec sam. Ta pravi namreč, da ga je brat Miha, ko sta se spriali, sunil s pestjo v zobe, ga prikel za rame in tresel in ga tudi tolkel po glavi, da je pa na to obdolženec potegnil svoj „pipec“ in ga v jezi sunil enkrat za leve uhlje, potem pa še na levo stran v vrata, tik pod sdrodnino čeljust, vsled česar mu je bila po izkrovu zdravnikov — izvedenec rezana velika vratna žila, kar je imelo za posledico izkrivavitev in smrt brata Miha. Obdolženec pristavi še, da se je med njima začel prepir z radičega, ker ga je brat gonil delat. Lovrenc Bizjak sam priznava, da je to naredil v jezi; priči Neži Lukanc, babici v Predosljih, je pa reklo na njeno pripombo, kaj da je naredil: „Delati nečel!“ Na njen odgovor, kako bo delal, če bo umrl, je dejal obdolženec: „Šel bom tja, pa mu bom še kake dve s koso dal, da bo hin!“ Nasproti orožniku se je izrazil: „Zato sem ga zakljal, da bo mir pri hiši.“ — Sprva se je zagovarjal s popolno pijanostjo, kar pa priče zanikal, potem pa je sam dogodek razložil, kako se je vrnil, torej ni bilo o popolni pijanosti dobro spominjati.

Lovrenc Bizjak je kriv hudo delstva uboja in se obsodi na 7 let težke ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem, potem z zaprtjem v temnici dne 2. feb. vsakega kazenskega leta. Kazen je takoj nastopil.

Ali je meso zdravo?

Kakor o tobaku, prav tako se je že mnogo razpravljalo o mesu, ali je zdravo, škodljivo, ali naj jemo meso ali pa rastlinsko hrano. Zdravnik so sodili po človeškem zobovju, da je najbolj pravilno, če se je meso in rastlinska hrana. Vendar pa nismo imeli v tem slučaju pravih skušenj.

Vegetarijanci so vedno gojnili svoje: meso vzbuja v človeku krvoljčnost in divje stasti. Za vzhled so postavljali leva in tigra, kateri sta meso jedni živali in v resnici zelo divji. Pristaši mesa pa so zopet kazali na gorilo in razne druge živali, ki tudi niso posebno krotke, četudi ne jedo mesa.

Da se dožene popolno za gotovo, kaj je resnice na tem ali onem, je poskušal vsečilični profesor Leland na podlagah. Redil je nekaj podgan takoj od začetka vedno z mesom, nekaj pa samo z rastlinsko hrano. Prve, ki so dobivale meso, so dobivale poleg tega tudi drugo, kar so poželele, kot postavim jemo ljudje: kar kateremu diši.

Tiste podgane, ktere so jedle vso hrano z mesom vred,

in drugo, zelo zdrave, žive in močne. Povprečno so živele: tiste, ktere so živele samo ob rastlinski hrani, 555 dnij, one

(Nadaljevanje na 4. trsani.)

Darovalci za ponesrečenega Ivana Rota.

Po \$1: Anton Stražičar, Anton Rupar, Frank Rupar; po 60c: Ant. Rebol; po 50c: Rudolf Karlinger, Stefan Purkat, Anton Gradiščar, Frank Tekavec, Mike Rupar, John Vidmar, Andrej Fabjan, Anton Kočvar, Jak Russ, John Prezel, Jože Zalar, Jernej Nebec, Frank Petkovsek, Alojz Vidmar, John Petric, Louis Potokar, Frank Kosak, Anton Strukelj; po 25c: J. H. Roitz, Frank Horvat, John Kenig, John Miklavčič, John Puntar, Jak Videc, John Gaber, John Erjavec, Frank Kokol, Mati Skufca, Louis Babič, J. Snidarski, Vincen Kokol, John Prijatelj, Louis Bradich, Mary Horvat, Mary Kaplan, Louis Anžič, Joe Steblaj, Alojz Jamnik, Bernad Fink; po 20c: Frank Omahan; po 10c: Ana Zobec, Anton Bobleč, John Lušelj.

Frančiška Nared, Pueblo, 3. marca 1913.

Čakanje posledkov.

Poročali smo pred kratkim, da je bil odkrit nov serum za ozdravljenje jetike in da se delajo zdaj poskusi v dokaz njeve vrednosti. Posledkovčka kamo. Če bodo tudi popolnoma uspešni, bo treba okrevanje hitro okrepiti, kar se izvrši le tako, da se izboljša njihov tek in njihova prebava. Za to želimo pripraviti dobro znameno zdravilo, Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To popolnoma izčisti prebavila in jih obenem okrepi, kar napravil ja to zdravilo tako dragoceno. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je daja vse vsem onim, ki trpe vsled slabega teka, slabe prebave, zapečenosti in oslablosti. V lekarnah: Jos. Triner, 1333 1339 So. Ashland ave., Chicago. Revmatizem v mišicah in sklepih je zdraviti s Trinerjevim linimentom. — Adv.

Ugodna prilika.

Naprodaj je Wiegant hotel s 16 sobami, pol bloka južno od Northern avenue. Cena istemu je borne majhna, namreč \$1650. Kdor kupi označeno posestvo dobi zastonj dva lata nahajajoča se ravno zraven. Lastnik hotela biva v San Antonio, Texas in je preveč odaljen, da bi skrbel za njegovo imetje, zatoraj pa hoče prodati za omenjeno neverjetno nizko ceno.

Lastnik se sedaj mudri v Pueblo in namreč v Sherly hotelu in želi direktno poslovati z onemu, ki želi kupiti. Ako kdor želi kupiti, naj se hitro zglaši pri

John McDermott

Sherly Hotel vogal 5th & Main st. Več pojasnila daje tudi Ragle & Co. Evans ave. v Erickson poslovnem. (Hotel se nahaja na E Evans Avenue.)

Marinšek & Tanko

GOSTILNA

TELEPHONE CHAMPA 3073

4822 WASHINGTON STREET

Kadar se mudite v Denveru ne pozabite obiskati našo lepo urejeno gostilno. V zalogni imamo vsakovrstno blago. Postrežba je dobra in točna. Priporočamo se v obilen poset.

Cenjenim rojakom tem potom naznanjam, da sem prevzel

BALKAN SALOON

"SLOVENSKI DOM"

in se priporočam za obisk, kad ste v Ratonu. Dobra pitica in cigare ter poštena posrežba Vam je zagotovljena. Razpošiljam žganje, vino, pivo in pristno starokrasko silovko v galonih ali steklenicah. Prašujte za cene. S prijateljskim pozdravom se Vam še enkrat priporočam Vaš udan.

FRANK KORBAR
BOX 254, RATON, NEW MEXICO

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

Western Slavonic Association
Glavni sedež: Denver, Colorado

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4545 Grant Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: MARK MATJAŽIČ, 514 Chestnut Street, Leadville, Colo.
I. Tajnik: JOHN KLUN, 615 Elgin Place, Denver, Colo.
II. tajnik obenem zaplenik: J. CANJAR, 4476 Pa. St. Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

FRANK CANJAR, predsednik, 4476 Pennsylvania Street, Denver, Colo.
JOHN GERM, 412 Spring Street, Pueblo, Colo.
ALOJZ PROŠEK, Box 272, Louisville, Colo.

POROTNI ODBOR

ANTON VODIŠEK, predsednik, 424 Park Street, Pueblo, Colo.
FRANK MALOVIČ, Box 405, Kenilworth, Utah.
JOE LAKOVICH, Box 88, Louisville, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Pekec, John Predovich, Mihail Simčič, Martin Sever in John Derganc.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. H. MARTIN, Majestic Bldg., Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:

Čista in zdrava kri je pod-
laga našega zdravja.

Bolezni v spomladni

Nečista kri posebno spomladni, pouzroča v obče: prišče, ulesa, izpahke in mnogo druge bolezni, ki groze vedno onim, katerih sestav je oslabljen vsled tanke, neciste in slabe krvi.

Severov Kričistilec

ima značilno moč čez razne nerednosti, prouzročene vsled nečiste krvi. Zelo je priporočan kot zanesljivo pomladansko zdravilo ki je lahko odpriječe tonično v svojem učinku. Pronsajdeno je posebne vrednosti za izpahke, prišče, ulesa, ture, otekline, ki nastajajo vsled slabe krvi in raznih drugih krvnih bolezni.

Srbljivi izpahki

ne zahtevajo samo notranje zdravljenje z Severovim Kričistilecem, zahtevajo pa tudi takojšnjo pozornost od zunaj. Treba je rabiti dobro zanesljivo in učinkovito mazilo, ki bo odstranilo srbljive poute, ki so prouzročeni pri zelo mnogih izpahkih vsled slabe krvi — hčajih ali srebec, mokri kožni gobi, obtočniku, slamen toku, bezgavkam, luskinam in razdražbah.

Severovo mazilo za kožne bolezni

je idealno sredstvo, ker vsebuje kar je treba, je močno, antisepčno, zdravilno in olajševalno. Preskušeno je v zgoraj imenovanih kožnih boleznih. Deluje lahko in nerazdražljivo. Cena 50 centov.

V lekarnah. Ako jih tam nimajo v zalogi, jih vam pošljemo mi po pošti.

Mnogo jih je rabilo to mazilo in pisalo pisma, polna hvale ter prosilo jih objaviti v pomoč drugim. Čitajte te pismo:

W. F. Sevra Co.,
Cedar Rapids, Iowa

Gospodje! Kupil sem Severovo kožno zdravilo, ki mi je bilo priporočano in se zelo zahvaljujem, ker je odstranilo skoraj naenkrat srbljive izpahke v teku prvega tedna porabe. Vam udani

Adam Wolak, Box 8, Rockfall, Conn.

Ali je meso zdravo?

Nadaljevanje iz 2. strani.

druge pa, ki so jelle različno hrano, pa 1020 dnj.

Iz tega vidimo, da so bile one podgane v vsem še jedenkrat bolje.

Glede hrane se lahko tudi sami prepričamo, ktera prina najbolj človeku. Kdor je iz starega kraja, tisti ve, kako se hitro starajo ljudje na deželi. Jednak bo videl tisti, ki pride prvič sem, da so skoro sami mladi ljudje tukaj, ker se starost tako ne pozna kot tam. To vse napravlja hrana.

In na drugi strani: kako težavno se dela tukaj. Maršikateri je že rokel: ko bi bil delal doma tako, pa bi mi ne bilo treba hoditi v Ameriko. Ali si pa že tudi kdaj pomislil, da bi nikdar ne mogel opravljati tako težkega dela ob tisti hrani, ki je zunaj?

Naravno — človek je po vsem drugo bitje kot živali. Vendar pa veljajo glede njega tisti naravniki zakoni, kakor glede živalij. Torej le naprej z mesom.

Zadnja kmečka vojska

NADALJEVANJE IZ 3. STRANI

trdrovatne kmečke tilnike, ki so prizadeli — kakor je misil — njemu in njegovi ženi toliko gorja, skratka, da se osveti vsem, ki so se drznili oporekat njegovemu kruštemu gospodstvu. Zato je gospod Ferenc sedel dobre volje pri plamečem ognjisu, nasproti njemu pa gospa Helena, ki je vezala svilen pas za svojega sina Gabriela. Oba sta se pogovarjala kaj živahuo.

„Torej, da veš, Helena,“ reče Tahi, „hči banova se moži.“

„Jeli mogoče?“ vpraša radovedno gospa in položi šivanje na krilo.

„Tudijaz sem se čudil. Misil sem, da bo ostala stara devica, ko jo je pustil tvoj nečak Jurij na cedilu — a sedaj je iztaknil ban Mažara, nekega Štefa na Drži-ja, poljnika podonavskih konjenikov; zaroka se je že izvršila, a v jeseni bo, ako bomo živi, svatba. Dobil sem pismo z Ogrskoga, v katerem mi to potrjujejo Batorji.“

„Ali ti ne pišjo ničesar o naši pravdi, o preiskavi radi vele zdaje proti Ursuli in Ambrožu?“

„Pšeo, da pravda spi,“ se nasmeje Tahi, „in kako tudi ne bi? Ambrož vsekakor vodi na vse kriplje pravdo proti meni, a kralj ima sedaj veliko pravdo s Turčinom, prosi v Avgsburgu nemško gospodo denaria in nima časa za sodbe. Preiskava bo prav gotovo zaspala.“

„Kako to?“

„E, tu je vmes zopet tvoj dragi brat Nikolaj, ki mu poleg poveličanstva v Sigetu preostaja še dosti časa, da je napisal po svoji navadi Maksimitjanu debelo pismo za svojega varovanca Ambroža. In tako bo stvar zaspala. Raditev tudi nisem šel na požunski zbor, ker se preveč tegotim in imam dosti posla na svojem domu, da uredim gospodarstvo in ukrotim kmečko živino. Obiti jih hočem rogo. Pa tudi ne povprašujem dosti za veleizdajo, samo da imam svoje imetje; starega ljsjaka Ambroža pa sem tako ali tako udaril, da me bo ponutil do groba.“

„Da,“ povzame Helena, „ker ravno omenjaš kmečko živo, kaj nameravaš s Stefanom, županom Heningovicem, ki ste ga oai dan vjeli na cesti pri Brdovcu?“

„Kaj naj bo ž njim?“ se nasmeje Ferenc, „vprašaj rajiš, kaj se je zgodilo žnjim. Naj počiva v miru! Tu

vzame Ferenc nožič svoje žene, prereže nit in reče: „Tako je bilo. Pokazal bom tem prokletim slivarjem, kaj se pravi igrati se sodnika.“

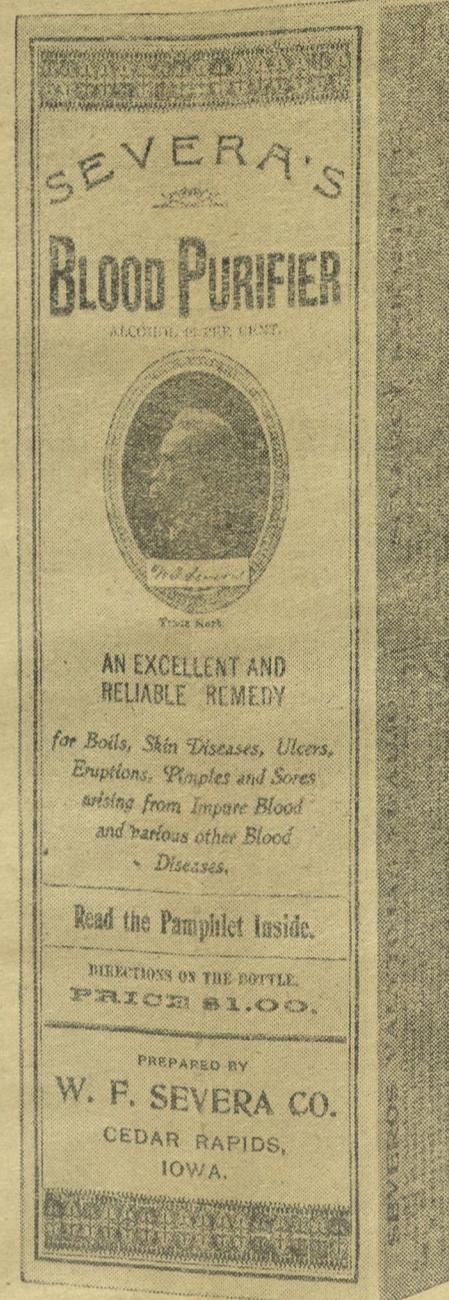
„Daj, pripoveduj mi!“

„Skoro ni vredno veliko govoriti o taki ničevi stvari. Tako je bilo. Simon Drmačič mi je naznani, da Štefan gosposko živi v Brdovcu in žuga, da pridejo ztari gospodarji. Pove mi tudi to, da je hujškal proti tebi kmečke pse; razun tega da ima precejšnje imetje. Hotel sem ga soditi, ali podžupan Jurij Raškaj reče, da je Štefan plemenit in da spada pred plemiško sod še. Dobro, sem rekel, jaz ga tožim, vi gaso dite. Da vidimo! Zbrali so se k sodbi v Brdovcu in do gnali, da je Štefan pošten in nedolžen. Vedel sem, da bo tako. Zato sem počakal po sodbi z Bošnjakom in z Antonom Gerecyjem. Ko se je Štefan vračal domu, smo ga zgrabili, privedli ga semkaj in sporočili sem Raškaju, da bom sedaj sam izrekel sodbo. Sodili smo hitro. Ti si še spala. Moj Anton prinese sekiro, zatahnne in treski glava je odletela. Hišo njegevo sem podaril Gerecyju, zato ker mu je mojstrski odbil bučo. Pokazati jim hočem, kaj sem, in pomestiti hočem te plemeniti in neplemeniti smeti, da bo vse čisto, kakor ta tla,“ konča Ferenc in udari s peto ob kameniti tlak.

„Kaj pa, ako te zatožijo?“ reče plaho Helena. „Kdo?“ vz lignje Tahi glavo, „bana imam v torbi, moja stranka je močna, kralj nas potrebuje, se nam torej ne sune zameriti, gospodar Hrvaške sem jaz. Kdor naj me torej toži? Komu?“

Dalje prihodnjič.

Ali ste že ponovili naročnino?

Za izčišenje krvi vedno
rabite Severov Kričistilec.

Citajte eno izmed mnogih pisem, katera dobiva-

mo dnevno od onih, ki so rabili to sredstvo. Citaj-

te, kaj govore glede njega.

W. F. SEVERA CO.,

Cedar Rapids, Iowa.

Gospodje! Vsled vašega nasveta, kupil sem vaša zdravila ter jih rabil tri tedne. Severov Kričistilec je osobito izvrstno zdravilo.

Zamorete objaviti to pismo, da tudi drugi izvejo od vaših izvrstnih zdravil, katera pripomorejo bolnikom zadobiti prejšnjo zdravje.

Josip Krninsky

Chicago Beach Hotel

Chicago, Illinois

Je še mnogo drugih Severovih Zdravil,

katera se pro-

dajajo po

raznih lekar-

nah širok

Amerike. Po-

vprašajte za

Severova

Zdravila in

odklonite vse druge.

Ako jih nima vaš

lekarnar, obrnite se

naravnost na nas.

Pri vsakem naročilu

za \$1. in naprej,

plačamo ekspresne

stroške mi.

Kožne bolezni

bi se bilo lahko preprečilo in mnogo odpravilo, ko bi bili posebno skrb obravali na pravo čistost napadanih delov. In tu za more dobro, antisepčno milo svojo nalo- go izvršiti.

Severevo zdravilno milo za kožo

je izborno, čisto in antisepčno milo za toa leta, kopelj, izmivanje in britje. Izvrstno za zdravljenje in preprečenje grdin in zopernih izpahkov, priščev, srbečice, razpot in mnogo drugih kožnih bolezni. Neprečenljivo za otroško kopelj. Cena 25 centov

V lekarnah. Ako jih nemorate dobiti v vašem mestu, pišite nam.

Samo da vam dokazemo, kaj je to milo stori v preteklosti in kako sedaj deluje — navajamo tu eno izmed mnogih pisem, katera dobimo vsak dan:

W. F. Sevra Co.,
Cedar Rapids, Iowa

Gospodje! Imel sem na svojem telesu nekoliko izpahkov, in kot se mi je nasvetovalo, rabil sem Severovo zdravilno milo za kožo pri kopeljih in v kratkem času so ti izpahki popolnoma zginili. Zahvalim se vam za vašo zdravilno milo za kožo, ki je po mojem mnenju v vsakem slučaju dobro milo za vse, za kar je oglašeno.

Josip Dobrovolsky, Lesterville, S. Dak.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Prekinjeno delo

Naše vsakdanje življenje mora biti tako uravnano, da smo vedno aktivni ter da uporabimo vsak čas popolnoma po svoji zmožnosti. To nas dela zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela, da bi škodoval celemu telesu.

Toda tudi največja pazljivost ne more včasih preprečiti kakoge organa, da ne bi prekinil z delavnostjo ali popolnoma zaostal. Zgodi se, da želodec neče sprejemati hrane ali neče vzeti toliko hrane kot jo telo potrebuje. Včasih prenehajo jetra ali prebavljani organi z delom in hudo zaprtje je posledica. V takih slučajih je najbolje zdravilo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko

VINO

To očisti popolnoma ves sistem, brez bolečine ali neprilike. Objednem daje moč prebavljanim organom in z njimi celemu telesu. Ono

ustvari zdrav apetit, poveča odvajanje in prežene zaprtje, notranje bolečine, krče, glavobol, zlatenico, kolcanje in bluvanje.

Pomaga v vseh takih boleznih, kjer trpi želodec, ko smo zgubili apetit, smo zaprti ali slabí. Priporočamo to vino pri nervoznosti in ženskih boleznih in pri kroničnem zaprtju.

V LEKARNAH

JOSEPH TRINER
1333-39 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

